

Kuntaliitto

SUOJAVÄLINEIDEN SAATAVUUDEN VARMISTAMINEN HENKILÖKOHTAISEN AVUN TYÖNANTAJILLE JA OMAISHOITAJILLE

Invalidiliittoon on tullut laajalti yhteydenottoja kuntien toimintakäytännöistä koskien suojavälineiden jakamista kotona tapahtuvaan vammaisen ihmisen avustamiseen tai hoitoon. Taustalla on epävarmuus oikeudesta suojavälineisiin sekä niiden saatavuuteen liittyvät ongelmat.

Yhteydenottojen keskeinen kysymys on, miten suojavälineitä luovutetaan henkilökohtaisen avun työnantajille sekä omaishoitajille? Henkilökohtaisen avun työnantajamallissa työnantajalla on työsuojelovelvoite. Kunnalla on vammaispalveluiden järjestäjänä velvollisuus turvata henkilökohtaisen avun toimivuus. Suojavälineistä on pulaa yleisillä markkinoilla. Kuntien tulisi varmistaa, että henkilökohtaisten avustajien työnantajilla ja omaishoitajilla on suojavälineitä käytössään. Riittävän saatavuuden varmistamiseksi kunnissa voidaan hyödyntää palvelusuunnitelmista ja -päätöksistä saatavaa tietoa. Ongelmia on saatavuuden lisäksi havaittavissa myös tiedottamisen, luovuttamiskäytäntöjen, suojavälineiden käytön sekä niiden hävittämisen osalta. Todettakoon myös, että osa kunnista toimii kuitenkin asianmukaisesti, eli hyviäkin käytäntöjä on Invalidiliittoon raportoitu.

Kuntien käytännöt vaihtelevat suuresti ja saamiemme tietojen mukaan tilanteet muuttuvat jopa päivittäin. Alueellisesti on myös nähtävissä, että sairaanhoitopiirien omat ohjeistukset rajaavat suojavälineiden saatavuutta aiheuttaen epäselvyyksiä: kenen ohjeiden mukaan suojavälineitä jaetaan.

Jotta voisimme vielä nykyistä vahvemmin edistää vammaisten ihmisten hyvinvointia ja auttaa heidän suojautumistaan koronavirukselta, tarvitsisimme lisätietoa kuntien toimintakäytänteistä.

Miten yleistä on, että kunnan organisaatiot esim. sosiaali- ja terveydenhuolto tekevät suojavälinehankinnoissa yhteistyötä keskenään tai sairaanhoitopiirin kanssa? Onko toimintamalleissa tehty koronapandemian aikana muutoksia? Jos,

minkälaisia muutoksia? Miten kunnat määrittelevät alueensa suojavälineiden tarpeen?

Vastausten saaminen näihin kysymyksiin auttaisi suuresti, kun arvioimme vammaisten ihmisten tilannetta kunnissa. Alueelliset järjestöasiantuntijamme ovat yhteistyössä paikallisten vammaisjärjestöaktiivien kanssa saaneet tietoja kuntien vaihtelevista käytännöistä. Tarvittaessa keskustelemme mielellämme kanssanne kuntien tilanteesta tarkemmin.

INVALIDILIITTO RY

Helsingissä 12.toukokuuta 2020

Petri Pohjonen
pääjohtaja

Laura Andersson
yhteiskuntasuhdejohtaja

Jakelu:

Kuntaliitto
Johtaja Tarja Myllärinen
Hallintoylilääkäri Päivi Koivuranta,
Lakimies Sami Uotinen
Erityisasiantuntija Jaana Viemerö

STM
Kansliapäällikkö Kirsi Varhila

THL
Johtaja Tuire Santamäki-Vuori
Johtaja Mika Salminen
lääkäät, vammaiset ja toimintakyky -yksikön päällikkö Minna-Liisa Luoma
Johtava asiantuntija Päivi Nurmi-Koikkalainen